

Обучителен онлайн семинар

Организация на
обединените нации
за образование,
наука и култура

Регионарен център за
опазване на нематериалното
културно наследство в
Югоизточна Европа под
егидата на ЮНЕСКО

Национален фонд „Култура“

Представяне и интерпретиране на живите наследства в музеите

Регионалният център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО изпълни проект „Представяне и интерпретиране на живите наследства в музеите“ с финансиране по програма „Творческо развитие“ на Национален фонд „Култура“, който включва обучителен онлайн семинар в рамките на 6 седмици, 8 модула и 2 практически срещи, осъществени от началото на февруари до средата на март 2022 г.

В проекта се включиха 51 участници от над 20 институции (музеи и галерии) от цяла България - регионални и общински исторически музеи, регионални етнографски музеи, природонаучни музеи, музеи с тясна специализация и галерии.

Музейните специалисти преминаха обучение на следните теми: Политика и стратегически приоритети в дейността на ЮНЕСКО за опазване на живите наследства; Живите наследства и музеите; Интерпретиране на живите наследства в музеите; Интерпретиране на живите наследства – практически аспекти; Аудиовизуална антропология; Иновативна лаборатория в музея; Дигитална стратегия на музея; Управление на интелектуалната собственост в музеите.

Преди стартирането на семинара бяха изгответи предварителни проучвания от общо 30 въпроса относно професионалната подготовка на участниците, опита по темите на семинара и очаквания от обучението, както и последваща оценка.

Проучванията показваха добро разбиране на спецификата на живите наследства и адекватно представяне в експозиции. Музейните специалисти познават Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство (2003) – 90% от участниците в събеседванията, и наблюдат на два основни аспекта: живите наследства като основа на идентичността на общностите, както и икономическите измерения на наследствата.

Като дефицит на познание се посочват интерпретацията на живите наследства, визуалната антропология и дигитализация на наследствата в различна степен. Известни проблеми изникват при работа с общностите за откриване и презентиране на живи наследства, въпреки че всички имат опит с тези наследства в експозиционна дейност.

Прави впечатление, че всички участници имат опит в събития и експозиции, свързани с културните наследства, но отбелоязват необходимост от разгръщане на темите за интерпретация на наследствата в музеите. Важен момент е опитът на специализирани музеи да потърсят контакт и препратки към знание и информация, които надхвърлят тяхната специализация, и да въвеждат към по-широк контекст.

По време на практическите занимания музейните специалисти имаха възможност да споделят свои практики и осъществени представления на живи наследства, както и да изложат идеи за разгръщане на изложби. Активното участие в дискусиите показва разбиране на проблематиката на интерпретацията и по-скоро недобро познаване на термините, свързани с нея, което беше преодоляно по време на обучението.

Като нова и необходима за работата в музеите проблематика се посочват обсъжданията за аудиовизуалната антропология и интелектуалната собственост.

Участниците в проекта споделят, че оценяват много високо проведените семинари – много висока оценка дават 75% и висока оценка – 25% и очакват от Регионален Център София - ЮНЕСКО да положи основа на мрежа от съмишленици, която да се активира периодично. Нагласите са за продължаващи срещи – обучения, инициирани от Центъра и посветени на живите наследства. Има висок интерес към дейността на Центъра и затова има ясно изразено желание за предоставяне на информация по всички проблеми, които засягат живите наследства и тяхното интерпретиране.

Интересът към темите в бъдещи обучителни програми е насочен към обсъждане и игрово представяне на темата за живите наследства в музеите; към работа с детска аудитория и със специализирани публики (най-вече със специални потребности) в търсене на специфични похвати и инструменти за създаване на образователни програми; към привличане на доброволци и съмишленици за подкрепа на музейната дейност в широк контекст – информационни кампании, набиране на средства и привличане на публики; осъществяване на идеи в дигитална среда; към възможностите на специалистите по връзки с обществеността за популяризиране на дейностите на музея и привличане на разнообразни публики; към развитие на сетивността в експонирането на живите наследства в музеите.

8
модула

51
участници

6
седмици

20
институции

2
практически срещи

20
институции